

ÓZDI RENDŐRKAPITÁNYSÁG V E Z E T Ő J E

3601 Ózd, Jászi Oszkár út 2. Pf.: 112

Tel: (48) 570-070, BM tel:(31) 52-40, Fax.: (48) 570-070/52-85

e-mail: drvargal@borsod.police.hu

2. szám 2011. augusztus 22.
Szerkesztő: Molnár Tamás r. szds.
hivatalvezető

KAPINFÓ

az Ózdi Rendőrkapitányság tájékoztató kiadványa

Tisztelt állampolgár!

Ön a Kapinfó második számát olvashatja. A kiadvány útnak indításakor megfogalmazódott egyik célkitűzésünket megvalósítottuk: az illetékességi területünkön működő összes polgármesteri hivatalhoz, illetve médiához eljuttattuk a Kapinfó 1. számát, hogy a lakosság minél szélesebb körben találkozhasson a kiadványban szereplő közérdekű információkkal.

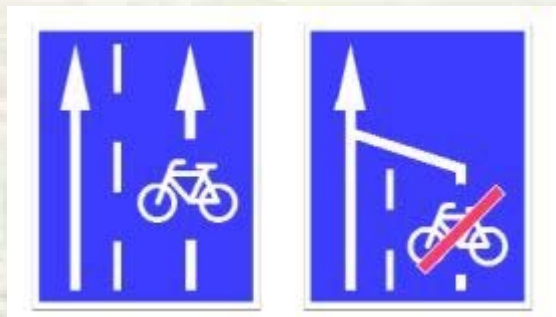
Az első szám óta alig telt el egy hónap és egy újabb számra való – megosztásra váró – információhalmazt gyűjtöttünk össze Önöknek, Önökért!

Az első témakör a közlekedési szabályok szakterületéről több részt is átölel: a kerékpárosokra vonatkozó szabályokkal, illetve a kijelölt gyalogos-átkelőhelyen való közlekedés szabályaival foglalkozik a járművezetők és a gyalogosok vonatkozásában, hogy aki már régóta vezet, de a jogszabályváltozásokat más módon nem kísérte figyelemmel, ezt most megtehesse! A második témakör a közelgő iskolakezdés kapcsán az „Iskolarendőr” program eddigi működéséről, illetve továbbfolytatásáról tájékoztatja Ózd és Kistérsége lakosságát. A harmadik rész pedig az uzsora és az ehhez kapcsolódó bűncselekmények köréből ad tájékoztatást az érdeklődőknek. Jó informálódást mindenkinek!

1. Közlekedési szabályok

A legtöbb újdonság a kerékpáros közlekedés körül tapasztalható

Az új szabályozás pontosítja a kerékpárutak kötelező használatára vonatkozó rendelkezéseket, meghatározza a „nyitott kerékpársáv” fogalmát, használati szabályait, a hozzá kapcsolódó burkolati jelet és jelzőtáblákat. A „nyitott kerékpársáv” az úttesten útburkolati jellel a kerékpárok számára kijelölt forgalmi sáv, amelyet különleges esetekben egyéb járművek is használhatnak egyirányú közlekedésre. Autók akkor hajthatnak rá, ha erre előzéshez, szemből jövő jármű előli kitéréshez van szükség. Ezen túl a jobbra kanyarodáshoz is a nyitott kerékpársávot kell igénybe venniük. „Nyitott kerékpársáv” és „Nyitott kerékpársáv vége” táblák:

A módosítást követően a kerékpárosok a kiegészítő táblával jelölt egyirányú utcában kerékpársáv hiányában is a megjelölt forgalmi iránnyal szemben haladhatnak az úttest jobb széléhez húzódva. A szabály így szól: „Ha az „Egyirányú forgalmú út” jelzőtáblák alatt elhelyezett kiegészítő táblán autóbust és/vagy kerékpárt mutató ábra jelenik meg: az úttesten kijelölt kerékpársávon, ennek hiányában az úttest jobb széléhez húzódva a kerékpáros, az autóbusz forgalmi sávon a menetrend szerint közlekedő autóbusz, a kerékpáros által is igénybe vehető autóbusz forgalmi sávon – az autóbusz részére kijelölt közlekedési iránnyal megegyezően – a kerékpáros is a jelzőtáblán megjelölt iránnyal szemben közlekedhet.”

Az új szabályozás pontosítja az előretolt kerékpáros felálló helyre vonatkozó rendelkezést. A felálló helyre a balra kanyarodásra készülő kerékpárosok piros lámpánál sorolhatnak előre. Ide a kerékpárosok nem csupán kerékpársávon, hanem az út jobb szélén kijelölt kerékpáros nyomon is megérkezhetnek. Ilyen az „Előretolt kerékpáros felálló hely a balra bekanyarodó kerékpárosok számára” útburkolati jel:

Bevezeti a kerékpáros nyom fogalmát – amely a kerékpárosok részére az úttesten történő haladásra ajánlott közös útfelület –, és rögzíti a jelölésére alkalmas burkolati jel formáját. Az így megjelölt úttesten fokozottan számolni kell kerékpárosok közlekedésével.

Megszűnik a kerékpárok szoros jobbra tartási kötelezettsége, a továbbiakban csak a lassú járművekkel (pl. kézi kocsi, állati erővel vontatott jármű) kell közvetlenül az útpadka mellett haladni. A jogszabály ezzel egyidejűleg megerősíti az általános jobbra tartási kötelezettséget lakott területen kívül és a főútvonalakon.

A módosítások azt is lehetővé teszik, hogy a forgalmi okokból álló járművek mellett a kerékpárosok jobbról előre haladjanak. Ehhez azonban elengedhetetlenül szükséges, hogy az

előrehaladáshoz elegendő hely álljon rendelkezésre, és az irányváltoztatási szándékot jelző járműveket az irányváltoztatásban a kerékpárosok ne akadályozzák.

Új szabályozás a gyalogosok és a kerékpárosok védelme érdekében

Az új szabályozás pontosítja a gyalogos átkelőhely forgalmi rendjére vonatkozó szabályokat. A jogszabály a korábbinál nyomatékosabban rögzíti, hogy a zebra felé tartó autók csak olyan tempóban haladhatnak, hogy még az átkelőhely előtt képesek legyenek megállni.

A KRESZ módosítása a villamos-megállóhelyek közelében kötelező fokozott figyelmet más, menetrend szerint közlekedő járművek és az iskolabusz megállóhelyeire is kiterjeszti a gyalogosok védelme érdekében.

A módosítás részletes sebességhatárokat vezet be a kerékpárosok közlekedésére a gyalogosokkal közösen használt útszakaszokon is. Az eddigi általános 40 km/órás sebességhatár lakott területen lesz érvényes, azon kívül többek között a helyszíntől és az útviszonyoktól is függően további négy esetben vezet be eltérő sebességhatárt. Így például a sisakot viselő és utast nem szállító kerékpárosok lakott területen kívül 50km/h sebességgel is mehetnek, míg a gyalogosokkal közösen használt gyalog- és kerékpárúton legfeljebb 20 km/h sebességgel haladhatnak.

(Forrás: <http://www ingyenbringa.hu/hirek.html>)

Hogyan kell a gyalogosokkal szemben viselkedni?

Amennyiben az adott útszakaszon kijelölt gyalogos-átkelőhely van felfestve, valamint táblával jelölve, akkor minden járművel szemben – kivéve a megkülönböztető jelzést használó járműveket – elsőbbségük van a gyalogosoknak. Ez a fokozott védelem egyértelműen jelölve van az úttesten, mégpedig útburkolati jellel. A bírói gyakorlat szerint nem feltétlenül csak ezen a kijelölt területen vannak a gyalogosok védelemben részesítve, hanem a gyalogos-átkelőhely melletti 1-1,5 méteres zónában is. A bírói gyakorlat azért van ezen az állásponton, mert a járművezetőnek a gyalogos átkelőhelyet már eleve olyan sebességgel kell megközelítenie, hogy elsőbbségadási kötelezettségének eleget tudjon tenni. Ez azt jelenti, hogy közlekedése során csak fokozott óvatossággal és olyan sebességgel szabad a kijelölt gyalogos átkelőhelyet megközelítenie, hogy a járművel, amennyiben szükséges, a gyalogos-átkelőhely előtt meg tudjon állni. Magyarul: a gyalogos-átkelőhely felé közeledve már egy felkészült pozícióban kell érkeznie.

A gyalogosnak a gyalogos-átkelőhelyen az elsőbbsége feltétlen: a gyalogosnak semmi sem írja elő, hogy megállási, vagy a járdára történő visszalépési kötelezettsége lenne, tehát a gyalogosnak az átkelőhelyen nincsen elhárítási kötelezettsége.

A KRESZ-módosítás egyáltalán nem adja meg számszerűsítve, hogy milyen sebességgel kell megközelíteni a “zebrát”, csak annyi támpontot ad, hogy “csak olyan sebességgel szabad megközelíteni, hogy a jármű vezetője az elsőbbségi kötelezettségének eleget tudjon tenni”. Joggal vetődik fel a kérdés, hogy honnan kell számítani a gyalogos elsőbbségét, melyik az a hely a gyalogos részéről, ahonnan a gépkocsiveetőnek kötelessége a megállás, és az elsőbbség biztosítása, illetve az is kérdés, hogy milyen sebességgel kell a gyalogos-átkelőhelyet megközelíteni? Ha nagyon számszerűek akarunk lenni, akkor nem vagyunk könnyű helyzetben. A gyakorlat szerint a járművezető az elsőbbségadási kötelezettségének

biztosan eleget tud tenni akkor, ha 50 km/h-s sebesség esetén a kijelölt gyalogos-átkelőhelytől 45 méterre a sebességét csökkenti, és a gyalogos átkelőhelytől 20 méterre a sebességét 25-30 km/h-ra csökkenti (Dr. Fülöp Ágnes, Dr. Major Róbert – A KRESZ értelmezése a joggyakorlatban, HVG ORAC, 2005, 413. oldal). Ezen sebesség átlagos tapadási viszonyokra lett kiszámolva.

(Forrás: http://jogiq.com/gyalogosok_elsobbsege_kresz_sebesseg_megkozelites)

2. Az „ISKOLARENDŐR” programról

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyében több Rendőrkapitányságon – köztük 2008-tól Ózdon is – már több éve jó eredménnyel működik „Az iskola rendőre” elnevezésű program, amelynek alapvető célja a kisiskolások balesetmentes közlekedésének elősegítése, valamint a gyermekek biztonságát veszélyeztető egyéb tényezők megszüntetése és a rendőrséggel való jó kapcsolat kialakítása.

A balesetek szempontjából a gyermek gyalogosok és kerékpárosok a legvédtelenebbek. Ők azok, akik életkorukból adódóan nem érzékelik kellőképpen a veszélyt, akár gyalogosként vagy kerékpárosként, akár utasként vesznek részt a közúti közlekedésben.

A rendőrség és a gyermekek – illetve rajtuk keresztül a szülők – kapcsolatának javítását, valamint ennek a fokozottan veszélyeztetett korosztálynak az áldozattá válásának megelőzését szolgálja az ORFK Vezetője által 2008. szeptember 1-től életre hívott „Az iskola rendőre” program, amely alapvetően az általános iskolai oktatásra épül és egyben elősegíti a rendőrség által a gyermekek felé irányuló baleset- és bűnmegelőzési tevékenységet.

A program legfőbb célja, ahogy azt Önök is tudják, hogy – lehetőség szerint – minden általános iskolának legyen egy ISKOLARENDŐRE, aki közvetlen kapcsolatban van az iskola vezetésével és a diákokkal. Az iskolarendőr fő feladata, hogy kiépítsen egy jól működő kontaktust az iskola és az illetékes rendőrkapitányság között.

Az iskolarendőr a napi oktatás kezdete és vége előtt segít a kisiskolásoknak a forgalmas útszakaszokon – szükség esetén forgalomirányítással – biztonságosan átjutni, folyamatos kapcsolatot tart a gyermekekkel, az iskolaigazgatókkal, a szülői munkaközösségekkel, a szülőkkel, szükség esetén osztályfőnöki órákra is ellátogat.

A feladatai azonban nem csak közlekedésrendészeti jellegűek, az iskolarendőrhöz bármilyen jogsértéssel kapcsolatosan segítségért lehet fordulni, tájékoztatást lehet tőle kérni, illetve súlyosabb jogsértések gyanúja esetén jelzést lehet felé tenni. Szolgálati feladatainak ellátása során kiemelt hangsúlyt fektet „iskolájára”, igyekszik megelőzni, illetve felderíteni minden olyan jogsértést, amely speciálisan az iskoláskorúakra jelent nagymértékű fenyegetést.

Az Ózdi rendőrkapitányság illetékességi területén lévő általános iskolákban száz százalékos lefedettséggel működik a program, az egyes iskolarendőrök nevééről, rendfokozatáról, illetve elérhetőségéről tájékozódhat a <http://www.police.hu/borsod/iskolarendor> honlapon keresztül. Ha pedig az iskolában járunk és megnézzük a hirdetőtáblát, akkor egy fényképes tábló mutatja be számunkra a Kapitányságunk állományaiban szolgálatot teljesítő azon rendőrt, aki az iskola vonatkozásában ezen feladatokat ellátja.

Az iskolarendőrök készséggel várják a kapcsolatfelvételt a szülők részéről is!

3. Uzsora és más bűncselekmények az 1978. évi IV. tv., a Btk. alapján

Uzsorabűncselekmény

330/A. § (1) Aki a sértett rászorult helyzetét kihasználva üzletszerűen olyan különösen aránytalan mértékű ellenszolgáltatást tartalmazó megállapodást köt, amelynek teljesítése a sértettet, illetve annak hozzátartozóját súlyos vagy további nélkülözésnek teszi ki, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az uzsorabűncselekményt bünszövetségben követik el.

(3) Mellékbüntetésként kitiltásnak is helye van.

A pénzügyi szféra és a gazdaság jelenlegi helyzetében kiemelkedő fontosságú, hogy hatékonyabban érvényesüljenek a szolgáltatás és ellenszolgáltatás arányosságát védő jogintézmények. Ennek érdekében jelen törvény tovább erősíti az uzsoratevékenységgel szembeni polgári jogi védelmet. Ezzel egyidejűleg a törvény megteremti az üzletszerűen végzett uzsorás tevékenységek elleni büntetőjogi fellépés lehetőségét. Az uzsoratevékenység számos formában megjelenhet, ennek megfelelően a törvény egyes rendelkezései más-más körben biztosítják a különböző uzsorás tevékenységekkel szembeni fellépés lehetőségét.

2. Az uzsoratevékenység a társadalom legszegényebb rétegeit, a leginkább rászorulókat érinti. Akik „meg vannak szorulva”, szinte bármilyen feltételt elfogadnak azért, hogy a pénzügyi intézmény által nyújtott kölcsönnél gyorsabban - akár „magánuzsorázóktól” - jussanak pénzhez. Ezt a kiszolgáltatott, rossz anyagi helyzetet használják ki az uzsorások. Napjainkban egyre jobban terjednek ezek a magatartások, egyre több sértettet érintve. Minderre tekintettel a törvény új bűncselekményként iktatja a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvénybe (a továbbiakban: Btk.) az uzsorabűncselekményt. Az új tényállás a büntetőjog egyik alapelveinek, az egyéni felelősség elvének megfelelően rendeli büntetni az uzsoratevékenységet folytató személyeket.

Zsarolás

323. § (1) Aki jogtalan haszonszerzés végett mást erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön és ezzel kárt okoz, büntetett követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a zsarolást

- a) bünszövetségben,
  - b) élet vagy testi épség elleni avagy más hasonlóan súlyos fenyegetéssel,
  - c) hivatalos személyként e jelleg felhasználásával avagy hivatalos megbízás vagy minőség színlelésével
- követik el.

Jogosulatlan pénzügyi tevékenység

298/D. § Aki törvényben előírt engedély nélkül

A bűncselekményt a Pénzügyintézetekről és a pénzügyintézeti tevékenységről szóló 1991. évi LXIX. tv. módosításáról szóló 1993. évi CXII. tv. 43. § (1) bekezdése iktatta be a Btk-ba jogosulatlan pénzügyintézeti tevékenység címmel, majd ezt módosította az 1997. évi LXXIII.

tv. 41. §-a, végül a hatályos törvényszöveget és címet a 2005. évi XCI. tv. 15. §-a iktatta be a törvénybe.

Ezzel egyidejűleg a Btk. 298/E. §-ban írt jogosulatlan befektetési, szolgáltatási tevékenység és a 298/F. §-ban írt jogosulatlan biztosítási tevékenység büntette címmel megfogalmazott törvényi tényállásokat hatályon kívül helyezte.

1. A bűncselekmény jogi tárgya a pénzügyi szolgáltatások törvényes működéséhez fűződő gazdasági érdek, különös tekintettel az Önkéntes Kölcsönös Biztosító és Magánnyugdíj Pénztárak, valamint a tőkepiac szabályos működésének biztosítására.

2. A bűncselekmény elkövetési magatartása az engedély nélküli pénzügyi tevékenység végzése. A pénzügyi tevékenységek közös jellemzője, hogy különböző igazgatási jogszabályok határozzák meg, hogy az adott tevékenységek milyen engedély birtokában végezhetőek. A pénzügyi szolgáltatás fogalmát a Hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. 3. § (1) bekezdése, a Kiegészítő pénzügyi szolgáltatás fogalmát a (2) bekezdés határozza meg.

A (3) bekezdés rendelkezése szerint a pénzügyi szolgáltatás, illetve a kiegészítő pénzügyi szolgáltatás üzletszerűen csak engedéllyel végezhető. Az engedélyeket a törvényben meghatározott kivételtől eltekintve a Pénzügyi szervezetek Állami Felügyelete adja ki, aki előzetesen az MNB véleményét kikéri, ugyanis a tevékenységet az MNB ellenőrzi, engedélyezi, illetve az engedélyt visszavonja.

A befektetési, szolgáltatási tevékenységről a 2001. évi CXX. tv. rendelkezik és a szolgáltatási tevékenység fogalmát a 81. §, míg az árutőzsdei szolgáltatási tevékenység fogalmát a 83. § határozza meg. A törvény 91. §-a szerint a tevékenységek folytatásához a Felügyelet törvényben meghatározott engedélyre van szükség. A Felügyelet az engedélyt az egyes tevékenységekre vagy együttesen vagy külön adja meg. A Felügyelet az engedélyt határozott időre, feltételhez kötötten, valamint korlátozott tevékenységi körrel, területi korlátozással a befektetési, szolgáltatási, illetve árutőzsdei szolgáltatási tevékenységen belül pedig üzletági vagy termék korlátozással is megadhatja.

A tőzsde fogalmát a TPt. 5. § (1) bekezdésének 94. pontja, a tőzsdei tevékenység fogalmát pedig 297. § (1) bekezdése határozza meg azzal, hogy tőzsde alapításához, valamint a tevékenység végzéséhez ugyancsak a Felügyelet engedélyre van szükség.

Az Elszámolóház fogalmát az 5. § (1) bekezdés 33. pontja, az Elszámolóházi tevékenység körét pedig a 334. §-a határozza meg azzal, hogy az Elszámolóházi tevékenység végzéséhez is a Felügyelet engedélyre van szükség.

A biztosítási tevékenység szabályait a 2003. évi LX. tv. határozza meg és az engedélyköteles tevékenységet az 57. § (1) bekezdés a-d) pontjáig sorolja fel. Az engedélyezés ugyancsak a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete hatáskörébe tartozik és a Felügyelet jogosult a tevékenységi engedély feltételeinek meglétét akár a helyszínen is ellenőrizni.

Az önkéntes kölcsönös biztosító pénztári tevékenységet az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárról szóló 1993. évi XCVI. tv. 10. §-a határozza meg, amely szerint Nyugdíjpénztár, Önszegélyző Pénztár és Egészségpénztár működtethető. A törvény 60. §-a szerint a tevékenység kizárólag a Felügyelet engedélyével végezhető és az engedélyt ez esetben is a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete adja ki.

A magán nyugdíjpénztári tevékenység részletes szabályait a Magánnyugdíjról és a Magánnyugdíj Pénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. tv. tartalmazza. A törvény 13. § (1) bekezdése szerint a pénztár alapításához az Állami Pénztárfelügyelet engedélyre van szükség. Az Önkéntes Nyugdíjpénztárnak a pénztári feladat vállalásához működtetési engedélyt kell kérnie a Pénztárfelügyeletről, amelynek feltételei azonosak az alapítási engedéllyel irányadó rendelkezésekkel. Az alapítási engedély alapján az alapító alapító

okiratot bocsát ki, amelynek tartalmaznia kell az alapító nevét, székhelyét, a pénztár nevét, megalakulásának időpontját, működési területét, székhelyét, tagsági körét, működése megkezdésének időpontját, továbbá a rendelkezésre bocsátott költségvetést, a dátumot és az alapító szervezet cégszerű aláírást.

A törvény 18. § (1) bekezdése szerint a pénztár tevékenységét a pénztári működés előkészítésének kivételével a Pénztárfelügyelet tevékenységi engedélye birtokában kezdheti csak meg.

A pénztár tevékenységi engedély iránti kérelmét a Pénztárfelügyelet csak akkor utasíthatja el, ha a kérelem és a mellékletei nem felelnek meg a jogszabályi előírásoknak és a pénztár határidőre nem tesz eleget a hiánypótlási felhívásoknak. A pénztár felügyeleti szerve a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete.

3. A bűncselekmény csak szándékosan követhető el, tehát az elkövető tisztában van azzal, hogy olyan tevékenységet végez, amely az adott tevékenységre vonatkozó jogszabály szerint kizárólag engedély birtokában végezhető.

4. A bűncselekmény alanya bárki lehet, aki a vonatkozó törvényi felhatalmazás alapján az ott írt pénzügyi szolgáltató, biztosító, pénztári vagy tőzsdei tevékenységet végez.

5. A bűncselekmény az elkövetési magatartás vagyis a tevékenység megkezdésével befejezetté válik.

Btk. 298/E. §

Btk. 298/F. §

- a) pénzügyi szolgáltatási vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatási,
  - b) befektetési szolgáltatási vagy befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatási, árutőzsdei szolgáltatási, befektetési alapkezelési, kockázati tőkealap-kezelési, tőzsdei, elszámolóházi, központi értéktári vagy központi szerződő fél,
  - c) biztosítási, viszontbiztosítási vagy független biztosításközvetítési,
  - d) önkéntes kölcsönös biztosító pénztári, magán-nyugdíjpénztári vagy foglalkoztatói nyugdíjszolgáltatási
- tevékenységet végez, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A Kapinfó 1. száma – és minden soron következő száma – elektronikus formában elérhető az Ózdi Rendőrkapitányság honlapján, a www.police.hu/borsod/ozd honlapon.

Remélem, hogy jelen információs kiadványunk segítségére lesz a tájékozódásban, a jogszabályi útvesztők közötti eligazodásban. Amennyiben bármely – a Rendőrség szakmai tevékenységét érintő – más információról szeretne a következő kiadásban tájékozódni, úgy kérem, hogy az Ózdi Rendőrkapitányság valamely elérhetőségén jelezze a kérdéses témát, hogy azt feldolgozva segíthessünk Önnek! Továbbra is várjuk a polgármesteri hivatalok részéről is a visszajelzéseket a következő számok tartalmával kapcsolatosan!

Üdvözlettel:

Dr. Varga László r. alezr.
kapitányságvezető